

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

18 iulie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:
președinte
judecători

URSACHE Petru
NICOLAEV Ghenadie
MORARU Petru
TIMOFTI Vladimir
ALERGUȘ Constantin

a judecat fără citarea părților, recursul ordinar declarat de procurorul șef interimar al Procuraturii de circumscripție Cahul, Calendari Dumitru, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 02 martie 2017, în cauza penală privindu-l pe

HIOARĂ Alexandru xxxx, *născut la xxxxx,*
originar și domiciliat în xxxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 07.08.2008 – 15.06.2009;

Instanța de apel: 17.10.2016 – 02.03.2017;

Instanța de recurs: 02.06.2017 – 18.07.2017.

Asupra recursului ordinar declarat, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Vulcănești din 15 iunie 2009, Hioară Al. a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 328 alin. (2) lit. a) Cod penal, la 3 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis și cu privare de dreptul de a ocupa funcții în organele de drept ale Republicii Moldova pe un termen de 5 ani.

Conform art. 90 Cod penal, executarea pedepsei cu închisoarea stabilită în privința lui Hioară Al. a fost suspendată condiționat pe un termen de probațiune de 3 ani.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat, *în fapt*, că Hioară Al., activând în calitate de inspector al poliției rutiere a CPR Vulcănești, numit în funcție conform ordinului MAI Găgăuzia nr.152 din 13 august 2004, fiind funcționar public, investit de o instituție publică cu atribuții de funcție publică, acționând împreună cu inspectorul poliției rutiere al CPR Vulcănești, Peșterean V., a încălcat pct.14 și 15 din Legea nr.416 din 18.12.1990 cu privire la poliție, pct. 1, 2 a Anexei II a hotărârii Parlamentului RM nr.1275

din 15.02.1993 cu privire la aprobarea mijloacelor speciale și a regulilor de aplicare a acestora de către colaboratorii organelor interne și militarii trupelor de carabinieri ale Ministerului Afacerilor Interne, care reglementează modul și limitele de aplicare a forței fizice, în cazurile stabilite de actele normative, a săvârșit excesul de putere, cu aplicarea violenței în privința unui minor, cetățean al Republicii Moldova. În rezultat acțiunilor sale, au fost cauzate prejudicii considerabile drepturilor și intereselor minorului Ivanoglo Al.

Hioară Al. în noaptea din 21 spre 22 noiembrie 2005, fiind în exercițiul funcției, fiind în stare de ebrietate alcoolică, aflându-se pe stradă la intrarea în barul „Orfei”, situat în subsolul clădirii administrative a CPR Vulcănești de pe str. Lenin 102, or. Vulcănești, a început a-l molesta pe minorul Ivanoglo Al., născut la 29.12.1987, aflat în acel loc, invocându-i acestuia cerințe inventate privitor la comportamentul său neadecvat în locurile publice. În același timp, inspectorul Hioară Al. a cerut de la minorul Ivanoglo Al. să-i procure băuturi alcoolice pentru dânsul, pentru a aplana conflictului apărut între ei, însă minorul a refuzat executarea cerințelor acestuia.

Atunci Hioară Al., fiind frustrat de refuzul minorului Ivanoglo Al. de a-i cumpăra băuturi alcoolice, și dorința de a-l speria pe acesta cu reținerea administrativă pentru o presupusă faptă contravențională săvârșită de către Ivanoglo Al., utilizând funcția de colaborator de poliție, investit cu atribuții de reținere și de aducere la poliție a persoanelor care au comis contravenții administrative, în lipsa temeiurilor legale l-a dus pe minorul Ivanoglo Al. în clădirea CPR Vulcănești, și anume în camera de serviciu, situată la primul etaj, și din nou a început să-l sperie cu reținerea administrativă.

Hioară Al. a aflat din cuvintele părții vătămate Ivanoglo Al. că este minor, aceasta fiind circumstanță ce îl împiedica să-i aplice reținerea administrativă, având intenția de a se răzbuna pe minorul Ivanoglo Al. pentru că nu i-a executat cerințele ilegale de a-i cumpăra băuturi alcoolice, l-a condus pe minorul Ivanoglo Al. în ograda din spatele clădirii CPR Vulcănești, iar în urma lor mergea și inspectorul poliției rutiere a CPR Vulcănești, Peșterean V., care se afla în acel timp în clădirea poliției, și a cunoscut despre conflictul apărut spontan între Hioară Al. cu minorul Ivanoglo Al., care până la acel timp împreună cu Hioară Al., au consumat băuturi alcoolice.

La ieșirea inspectorului de poliție Hioară Al. și a minorului Ivanoglo Al., în ograda din spatele clădirii de poliție, inspectorul de poliție Peșterean V. fiind de asemenea în stare de ebrietate alcoolică, susținând colegul său în acțiunile ilegale față de minorul Ivanoglo Al., depășind limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, intenționat, în timp ce minorul se afla cu spatele la dânsul, i-a aplicat lui Ivanoglo Al. o lovitură cu pumnul în regiunea din spate a capului, cauzându-i astfel lui Ivanoglo Al. plagă contuză, de la care minorul și-a pierdut cunoștința și a căzut la pământ. După aceasta, inspectorul Peșterean V. s-a întors în clădirea CPR Vulcănești, iar Hioară Al., depășind limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, intenționat a continuat să-l bată pe minorul Ivanoglo Al. care era culcat pe pământ, aplicându-i multiple lovituri cu mâinile și picioarele peste diferite regiuni ale corpului.

În rezultatul acțiunilor ilegale ale colaboratorilor de poliție a CPR Vulcănești Hioară

Al. și Peșterean V., minorului Ivanoglo Al. i-au fost cauzate vătămări corporale sub formă de traumă cranio-cerebrală închisă, comoție cerebrală, plagă contuză pe partea piloasă a capului, excoriație în regiunea retroauriculară stângă, edeme postraumatice în regiunea părții piloase a capului și a mandibulei, echimoză în regiunea hemitoracelui drept, eritem postraumatic în regiunea coapsei drepte, care conform raportului de expertiză medico-legală nr.272/D din 21.02.2006, se califică ca vătămări corporale medii, cu prejudicierea sănătății pe o perioadă mai mare de 21 zile.

3. Nefiind de acord cu sentința în cauză, procurorul, inculpatul Hioară Al. și avocatul Dumitran I. în numele inculpatului, au atacat-o cu apel.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 10 decembrie 2009, apelurile declarate au fost respinse, ca fiind nefondate, cu menținerea sentinței fără modificări.

4.1. Decizia instanței de apel menționată supra nu a fost contestată cu recurs ordinar de nici un participant la proces, respectiv a devenit irevocabilă la 10 februarie 2010.

5. La data de 07 septembrie 2016, avocatul Malic Gh. acționând în interesele lui Peșterean V. a declarat apel împotriva sentinței, solicitând repunerea în termenul pentru declararea apelului, casarea acesteia și excluderea din conținutul ei a constatărilor ce se referă la Peșterean V.

În motivarea apelului, avocatul Malic Gh. a indicat că, în procedura Procuraturii UTA Găgăuzia se află cauza penală nr. 2008088010 de învinuire a cet. Peșterean V., care în complicitate cu Hioară Al. ar fi comis infracțiunea prevăzută de art. 328 alin. (2) lit. a) Cod penal. Despre care învinuitul Peșterean V. a aflat recent, deoarece din anul 2007 se află legal peste hotarele Republicii Moldova și doar la momentul când a expirat termenul de valabilitate a pașaportului, s-a adresat la ambasada Republicii Moldova, i-a fost adus la cunoștință faptul că există o cauză penală pe numele lui. Prin cererea părții apărării, s-a reluat procesul penal, iar la data de 02 septembrie 2016, părții apărării i-au fost prezentate un set de acte procedurale, despre care nu cunoșteau anterior, inclusiv și sentința judecătorească Vulcănești din 15 iunie 2009 adoptată în cauza penală nr. 1-2/09 în privința cet. Hioară Al., care conține un șir de „constatări”, referitoare și la personalitatea lui Peșterean V. și careva pretinse acțiuni ale lui.

Apelantul a menționat că, fără a pune la îndoială constatările instanței în privința persoanei condamnate, consideră că sentința dată afectează grav drepturile și libertățile lui Peșterean V., inclusiv dreptul la un proces echitabil, prezumția de nevinovăție, precum și încalcă prevederile art. 325 alin. (1) Cod procedură penală, or în această cauză, prima instanță a ieșit din limitele judecării cauzei, s-a pronunțat asupra acțiunilor persoanei care nu a fost trimisă în judecată prin rechizitoriu și fără ca acestuia să i se acorde posibilitate de a prezenta probe în apărarea sa.

În viziunea apelantului, erorile indicate constituie erori materiale evidente, care verosimil s-au strecurat datorită faptului că a fost scanată și transcrisă în mod automat învinuirea adusă inculpatului Hioară Al., de altfel pretinsele acțiuni ale lui Peșterean V.

incluse în actul de învinuire, nu putea fi obiectul dezbaterilor judiciare, fiind necesar a prezuma, că instanța a fost una obiectivă și imparțială, care ar fi procedat în limitele legii, și nu putea să se pronunțe asupra unor pretinse constatări și acțiuni ale cet. Peșterean V., făcute în prealabil de către organul de urmărire penală, or aceasta contravine dreptului la un proces echitabil, prezumției nevinovăției, precum și limitelor judecării cauzei garantate de alin. (1) art. 325 Cod procedură penală, conform căroră, judecarea cauzei în primă instanță se efectuează numai în privința persoanei puse sub învinuire și numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu.

Prin urmare, în scopul corectării mai puțin prejudiciabile a erorilor materiale evidente, fără a le numi ca fiind grave încălcări de procedură, ce afectează sentința în întregime și obiectivitatea instanței care a adoptat-o, apelantul a considerat că are dreptul de a depune o cerere în ordinea art. 249 Cod procedură penală, urmând ca prima instanță, la cererea persoanei interesate, și anume a avocatului lui Peșterean V., să emită o încheiere despre corectarea efectuată, făcându-se mențiune și la sfârșitul actului corectat.

Apelantul a notat că, este evident și fără nici un dubiu, că până la momentul actual, lui Peșterean V. nu i-a fost adusă o învinuire oficială, cu atât mai mult în privința acestuia nu a fost întocmit un rechizitoriu, respectiv el ca și persoană nu a avut calitatea de acuzat, iar pretinsele acțiuni ale lui nu puteau fi obiectul dezbaterilor judiciare și probabil nici nu au fost, fiind strecurată doar o eroare materială evidentă.

În aceeași ordine de idei, apelantul a subliniat că în conținutul sentinței, în prima pagină a părții descriptive ca fiind un fapt constat, este expus, că Hioară Al. acționând de comun acord cu inspectorul poliției rutiere a CPR Vulcănești, Peșterean V.. De asemenea, în conținutul sentinței mai sunt și alte constatări privitor la acțiunile săvârșite de Peșterean V., incluse în învinuirea adusă lui Hioară Al.. Astfel, fiind constatate fapte juridice, care sunt calificate ca infracțiune, adică faptul comiterii de către Hioară Al. împreună cu Peșterean V. a infracțiunii incriminate prevăzute de art. 328 alin. (2) lit. a) Cod penal, prin ce grav a fost afectat dreptul la un proces echitabil, dreptul la apărare și prezumția nevinovăției.

Din aceste considerente, apelantul a conchis că sentința primei instanțe, în forma expusă nu poate fi menținută, deoarece încalcă drepturile lui Peșterean V..

6. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 02 martie 2017, a fost admis apelul declarat de avocatul Malic Gh. în interesele lui Peșterean V. sentința a fost casată integral și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit căreia Hioară Al. a fost declarat vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzută de art. 328 alin. (2) lit. a) Cod penal, cu stabilirea pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani și cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în organele MAI pe un termen de 5 ani.

În conformitate cu art. 90 Cod penal, a fost suspendată condiționat executarea pedepsei cu închisoare, stabilită lui Hioară Al., pe un termen de probă de 3 ani.

7. În partea descriptivă a deciziei s-a menționat că, având în vedere că Peșterean V. nu este participant pe cauza penală de învinuire a lui Hioară Al. în baza prevederilor art. 328 alin.(2) lit. a) Cod penal, în temeiul faptului că cauza în privința acestuia a fost disjunctă la

faza de urmărire penală, și că nu a cunoscut despre conținutul sentinței până la 02 septembrie 2016, când părții apărării i-a fost înmănată sentința, iar apelul a fost depus la 07 septembrie 2016, instanța de apel l-a considerat ca fiind depus cu respectarea termenului de 15 zile, respectiv, nefiind necesară soluționarea chestiunii privitor la repunerea în termen a cererii de apel.

Instanța de apel, studiind materialele cauzei, analizând probele din dosar, a constatat că: Hioară Al., activând în calitate de inspector al poliției rutiere a CPR Vulcănești, numit în funcție conform ordinului MAI Găgăuzia nr.152 din 13 august 2004, fiind funcționar public, investit de o instituție publică cu atribuții de funcție publică, a încălcat pct.14 și 15 din Legea nr.416 din 18.12.1990 cu privire la poliție, pct. 1, 2 a Anexei II a hotărârii Parlamentului RM nr.1275 din 15.02.1993 cu privire la aprobarea mijloacelor speciale și a regulilor de aplicare a acestora de către colaboratorii organelor interne și militarii trupelor de carabinieri ale Ministerului Afacerilor Interne, care reglementează modul și limitele de aplicare a forței fizice, în cazurile stabilite de actele normative, a săvârșit excesul de putere, cu aplicarea violenței în privința unui minor, în următoarele circumstanțe.

Hioară Al. în noaptea din 21 spre 22 noiembrie 2005, fiind în exercițiul funcției, fiind în stare de ebrietate alcoolică, aflându-se pe stradă la intrarea în barul „Orfei”, situat în subsolul clădirii administrative a CPR Vulcănești de pe str. Lenin 102, or. Vulcănești, a început a-l molesta pe minorul Ivanoglo Al., aflat în acel loc, invocându-i acestuia cerințe inventate privitor la comportamentul său neadecvat în locurile publice. În același timp, inspectorul Hioară Al. a cerut minorului Ivanoglo Al. să-i procure băuturi alcoolice pentru dânsul, pentru a aplana conflictului apărut între ei, însă minorul a refuzat executarea cerințelor acestuia.

Atunci Hioară Al., fiind frustrat de refuzul minorului Ivanoglo Al. de a-i cumpăra băuturi alcoolice, și dorința de a-l speria pe acesta cu reținerea administrativă pentru o presupusă faptă contravențională săvârșită de către Ivanoglo Al., utilizând funcția de colaborator de poliție, investit cu atribuții de reținere și de aducere la poliție a persoanelor care au comis contravenții administrative, în lipsa temeiurilor legale l-a dus pe minorul Ivanoglo Al. în clădirea CPR Vulcănești, și anume în camera de serviciu, situată la primul etaj, și din nou a început să-l sperie cu reținerea administrativă.

Hioară Al. a aflat din cuvintele părții vătămate Ivanoglo Al. că este minor, ca o circumstanță ce împiedică aplicarea reținerii administrative, având intenția de a se răzbuna pe minorul Ivanoglo Al. pentru că nu i-a executat cerințele ilegale de a-i cumpăra băuturi alcoolice, l-a condus pe minorul Ivanoglo Al. în ograda din spatele clădirii CPR Vulcănești, în urma lor mergea o persoană, care era colaborator al CPR Vulcănești, urmărirea penală în privința căruia a fost disjunctă într-o procedură separată, care se afla în acel timp în clădirea poliției, și a cunoscut despre conflictul apărut spontan între Hioară Al. cu minorul Ivanoglo Al., și care până la acel timp împreună cu Hioară Al., au consumat băuturi alcoolice.

La ieșirea inspectorului de poliție Hioară Al. și a minorului Ivanoglo Alexandru, în ograda din spatele clădirii de poliție, colaboratorul al CPR Vulcănești sus menționat,

urmărirea penală în privința căruia a fost disjungată într-o procedură separată, fiind de asemenea în stare de ebrietate alcoolică, susținând colegul său în acțiunile ilegale față de minorul Ivanoglo Al., depășind limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, intenționat, în timp ce minorul se afla cu spatele la dânsul, i-a aplicat lui Ivanoglo Alexandru o lovitură cu pumnul în regiunea din spate a capului, cauzându-i astfel lui Ivanoglo Al. plagă contuză, de la care minorul și-a pierdut cunoștința și a căzut la pământ, dar acesta, s-a întors în clădirea CPR Vulcănești, iar Hioară Al., depășind limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, intenționat a continuat să-l lovească pe minorul Ivanoglo Al., care era culcat pe pământ, aplicându-i multiple lovituri cu mâinile și picioarele peste diferite regiuni ale corpului.

În rezultatul acțiunilor ilegale ale colaboratorilor de poliție a CPR Vulcănești, Hioară Al. și a persoanei, urmărirea penală în privința căreia a fost disjungată într-o procedură separată, minorului Ivanoglo Al. i-au fost cauzate vătămări corporale sub formă de traumă cranio-cerebrală închisă, comoție cerebrală, plagă contuză pe partea piloasă a capului, excoriație în regiunea retroauriculară stângă, edeme postraumatice în regiunea părții piloase a capului și a mandibulei, echimoză în regiunea hemitoracelui drept, eritem postraumatic în regiunea coapsei drepte, care conform raportului de expertiză medico-legală nr.272/D din 21.02.2006, se califică ca vătămări corporale medii, cu prejudicierea sănătății pe o perioadă mai mare de 21 zile.

Instanța de apel a menționat că, sentința primei instanțe nu este contestată în partea încadrării juridice a acțiunilor inculpatului Hioară Al. și nici în partea ce privește vinovăția acestuia, din care motiv instanța de apel nu a supus aprecierii probele în baza cărora instanța de judecată a adoptat sentința de condamnare a lui Hioară Al., or, calea ce atac ordinară împotriva sentinței este utilizată de către o persoană ale cărei interese legitime au fost prejudiciate prin sentința judecătorească.

La fel, s-a notat că apelantul nu aduce critici sentinței nici în partea ce privește individualizarea pedepsei penale stabilite inculpatului Hioară Al.

În același timp, instanța de apel a analizat sentința primei instanțe prin prisma materialelor dosarului și a conchis că la adoptarea sentinței a încălcat normele procesual-penale, din următoarele considerente.

Potrivit art. 296 alin. (2) Cod de procedură penală, rechizitoriu se compune din două părți: expunerea și dispozitivul. Expunerea cuprinde informații despre fapta și persoana în privința căreia s-a efectuat urmărirea penală, analiza probelor care confirmă fapta și vinovăția învinuitului, argumentele invocate de învinuire în apărarea sa și rezultatele verificării acestor argumente, circumstanțele care atenuază sau agravează răspunderea învinuitului, precum și temeiurile pentru liberarea de răspundere penală conform prevederilor art. 53 Codul penal dacă se constată asemenea temeiuri. Dispozitivul cuprinde date cu privire la persoana învinuitului și formularea învinuirii care i se incriminează cu încadrarea juridică a acțiunilor lui și mențiunea despre trimiterea dosarului în instanța de judecată competentă.

Conform art. 325 alin.(1) Cod de procedură penală, judecarea cauzei în prima instanță

se efectuează numai în privința persoanei puse sub învinuire și numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu.

Potrivit art. 382 alin. (1) Cod de procedură penală, completul de judecată sau judecătorul, când judecă singur cauza, deliberează mai întâi asupra chestiunilor de fapt și apoi asupra chestiunilor de drept.

În conformitate cu prevederilor art. 394 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, partea descriptivă a sentinței de condamnare trebuie să cuprindă: descrierea faptei criminale, considerată ca fiind dovedită, indicându-se locul, timpul, modul săvârșirii ei, forma și gradul de vinovăție, motivele și consecințele infracțiunii.

Din actele dosarului penal, s-a constatat că, prin ordonanța procurorului din 31 iulie 2008 cauza penală de învinuire a lui Peșterean V. în săvârșirea infracțiunii prevăzută de art. 328 alin.(2) lit.a) Cod penal, a fost disjunsă din cauza penală cu nr. 2006088002, împreună cu materialele administrate în privința acestuia (Vol. I, f.d.45).

Potrivit rechizitoriului lui Hioară Al. îi este incriminată săvârșirea facțiunii prevăzută de art. 328 alin. (2) lit. a) Cod penal (vol.I, f.d.176-181).

Lecturând partea descriptivă a sentinței pe segmentul descrierii faptei prejudiciabile, considerată ca fiind dovedită în acțiunile inculpatului Hioară Al., instanța de apel a reținut că indicarea în sentință a acțiunilor săvârșite de Peșterean V. pe lângă acțiunile săvârșite și constatate în sarcina inculpatului Hioară Al., constituie o încălcare a principiului prezumției de nevinovăție a apelantului Peșterean V., or, în privința acestuia partea acuzării nu a întocmit un rechizitoriu în care să-i fie formulată învinuirea care i se incriminează cu încadrarea juridică a acțiunilor sale, ca ulterior, rechizitoriul împreună cu materialele cauzei penale să fie transmis spre judecare instanței de judecată competente.

De asemenea, s-a indicat că la materialele dosarului este anexată ordonanța procurorului prin care cauza penală în privința lui Peșterean V. a fost disjunsă într-o procedură separată, iar la dosarul penal de învinuire a inculpatului Hioară Al., nu sunt administrate probe privitor la faptele săvârșite de Peșterean V.

În astfel de circumstanțe, instanța de apel a menționat că prima instanță la constatarea faptei considerate ca fiind dovedită în acțiunile inculpatului Hioară Al. urma să indice că infracțiunea a fost săvârșită de către inculpat împreună cu o persoană, în privința căreia cauza a fost disjunsă într-o procedură separată.

În aceeași ordine de idei, instanța de apel a notat că prima instanță a judecat cauza numai în privința persoanei puse sub învinuire și numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu, reieșind din sensul art. 325 alin. (1) Cod de procedură penală, pe când la caz s-a constatat că rechizitoriu expediat instanței de judecată cu materialele cauzei penale conține formularea învinuirii și încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului Hioară Al., dar nu și în privința lui Peșterean V.

Drept urmare, a reținut că prima instanță la adoptarea sentinței prin indicarea lui Peșterean V. ca participant a infracțiunii imputate inculpatului, a depășit limitele învinuirii formulate în rechizitoriu.

8. Decizia instanței de apel din 02 martie 2017 a fost contestată cu recurs ordinar de către acuzatorul de stat, care solicită casarea acesteia și menținerea în vigoare a sentinței primei instanțe.

În motivarea recursului, indică că instanța de apel eronat a apreciat argumentele invocate de către avocatul Malic Gh. și greșit a admis apelul declarat, fără a supune verificării dacă apelantul întrunește calitățile de titular al dreptului de contestare cu apel a sentinței în cauză.

În continuare, menționează că, deși instanța de apel s-a referit în decizie la conținutul rechizitoriului (vol. I, f.d. 176-181), la ordonanța de disjungare a urmăririi penale în privința lui Peșterean V. (vol. I, f.d.45), și la alte acte procesuale, însă în ședință ele nu au fost cercetate prin citirea și în procesul-verbal al ședinței de judecată asemenea mențiuni lipsesc.

Totodată, recurentul accentuează că instanța de apel a constatat că apelantul, avocatul Malic G., care a declarat apel în interesele lui Peșterean V., a considerat că acesta este în drept de a contesta cu apel sentința primei instanțe în temeiul art. 401 alin. (1) pct.6) Cod de procedură penală.

Însă, concluzia dată o consideră ca fiind neîntemeiată, deoarece, în categoria *altor persoane* ale căror interese legitime au fost prejudiciate printr-o măsură sau printr-un act al instanței se includ persoanele fizice sau juridice care nu sunt parte la dosar, dar care au suferit în urma măsurii sau actului instanței de judecată o lezare a interesului personal, cum ar fi sechestrarea sau confiscarea bunurilor, organizația obștească sau colectivul de muncă, căruia i-a fost încredințat sub cauțiune, spre reeducare și corectare a unui inculpat în lipsa demersului organizației sau colectivului etc. Pot fi de asemenea titulari, persoane care fiind citate în primă instanță, care au dobândit de la inculpat bunuri ulterior ridicate și restituite părții vătămate. (Pct.5.6 a Hotărârii explicative a Plenului Curții Supreme de Justiție nr.22 din 12.12.2005 „cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel”).

Astfel, apel a fost declarat de către o persoană care nu este nici parte în proces, nici persoană care a suferit în urma actului instanței de judecată prin sechestrarea, confiscarea sau alte acțiuni.

În asemenea circumstanțe, recurentul indică că instanța de apel a admis o cale de atac neprevăzută de lege.

Sentința Judecătoriai Vulcănești din 15 iunie 2009 și decizia Curții de Apel Comrat din 10 decembrie 2009 au devenit definitive și irevocabile. Codul de procedură penală prevede calea de atac a deciziilor definitive și irevocabile - calea extraordinară de atac, și anume recursul în anulare (art.452 Cod de procedură penală) și revizuirea procesului penal (art.458 Codului de procedură penală). Respectiv, sentința definitivă și irevocabilă nu poate fi atacată cu apel.

La 08 august 2016 avocatul Malic Gh. a încheiat un contract de asistență juridică cu Peșterean V. La data de 07 septembrie 2016 avocatul Malic Gh. în interesele lui Peșterean V. a declarat apel împotriva sentinței Judecătoriai Vulcănești din 15 iunie 2009, solicitând

repunerea în termen pentru declararea apelului, casarea sentinței, și excluderea constatrilor ce se referă la Peșterean V..

Așadar, acuzarea consideră că apelul declarat de Malic Gh. a fost depus peste termenul de 15 zile, termen de apel potrivit art. 402 Cod de procedură penală. Apelantul, avocatul Malic G. a solicitat repunerea în termen pentru declararea apelului, însă instanța de apel nu s-a expus asupra repunerii în termen a apelului, art. 403 Cod de procedură penală, și respectiv asupra legalității declarării apelului sub aspectul termenului de declarare.

9. Judecând recursul ordinar declarat și verificând argumentele invocate în raport cu circumstanțele cauzei, Colegiul penal lărgit consideră că recursul urmează a fi admis, cu casarea totală a deciziei instanței de apel și menținerea sentinței primei instanțe.

Potrivit art. 435 alin. (1) pct.2) lit. a) Cod de procedură penală, judecând recursul instanța este în drept să admită recursul, cu casarea totală a hotărârii atacate și menține hotărârea primei instanțe, când apelul a fost greșit admis.

Lecturând conținutul recursului declarat, Colegiul penal lărgit constată că recurentul critică decizia instanței de apel sub aspectul admiterii greșite a apelului declarat de avocatul Malic Gh. în numele lui Peșterean V., din motivul că instanța de apel eronat a considerat că avocatul Malic Gh. este titular al dreptului de a atacat cu apel sentința primei instanțe, adoptată în cauza dată.

De asemenea, Colegiul penal atrage atenția că cauza penală dată a fost expedită în instanță în privința lui Hioară Al., care prin sentința Judecătorei Vulcănești din 15 iunie 2009 a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 328 alin. (2) lit. a) Cod penal.

În primul rând, Colegiul penal consideră necesar de puncta prevederile art. 401 alin. (1) Cod de procedură penală, potrivit cărora pot declara apel:

- 1) procurorul, în ce privește latura penală și latura civilă;
- 2) inculpatul, în ce privește latura penală și latura civilă. Sentințele de achitare sau de încetare a procesului penal pot fi atacate și în ce privește temeiurile achitării sau încetării procesului penal;
- 3) partea vătămată, în ce privește latura penală;
- 4) partea civilă și partea civilmente responsabilă, în ce privește latura civilă;
- 5) martorul, expertul, interpretul, traducătorul și apărătorul, în ce privește cheltuielile judiciare cuvenite acestora;
- 6) orice persoană ale cărei interese legitime au fost prejudiciate printr-o măsură sau printr-un act al instanței.

Raportând prevederile menționate la speța dată, Colegiul penal indică că instanța de apel a considerat că avocatul Malic Gh. acționând în numele lui Peșterean V., poate declara apel împotriva sentinței primei instanțe, deoarece l-a atribuit la categoria de persoane prevăzută la pct. 6) al noiei citate supra.

În contextul dat, Colegiul penal consideră argumentele invocate în recurs, ca fiind întemeiate, deoarece instanța de apel incorect a constatat că avocatul lui Peșterean V. face

parte din categoria *altor persoane ale căror interese legitime au fost prejudiciate printr-o măsură sau printr-un act al instanței*.

În categoria altor persoane ale căror interese legitime au fost prejudiciate printr-o măsură sau printr-un act al instanței se includ persoanele fizice sau juridice, care nu sânt parte la proces, dar care au suferit în urma măsurii sau actului instanței de judecată o lezare a interesului personal, cum ar fi sechestrarea sau confiscarea bunurilor, încredințarea sub cauțiune, spre reeducare și corectare a unui inculpat organizației obștești sau colectivului de muncă în lipsa demersului organizației sau colectivului.

În situația dată, Colegiul penal remarcă că instanța de apel eronat a considerat că avocatul Malic Gh. acționând în interesele lui Peșterean V., este titularul dreptului de apel împotriva sentinței de condamnare adoptate în privința lui Hioară Al.

Mai mult, Colegiul penal menționează că, în cazul dat, instanța de apel prin admiterea apelului declarat de o persoană, care nu poate fi considerată ca titular al dreptului de a contesta sentința în cauză, a încălcat principiul care reglementează stabilitatea raporturilor juridice, ce apar în cadrul procesului penal.

Prin urmare, Colegiul penal ajunge la concluzia de a casa total decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 12 martie 2017, din motivul că apelul a fost greșit admis, cu menținerea în vigoare a sentinței Judecătorei Vulcănești din 15 iunie 2009.

Subsidiar celor menționate, Colegiu penal menționează că în partea descriptivă a sentinței Judecătorei Vulcănești din 15 iunie 2009 a fost depistată o eroare, și anume prima instanță constatând fapta prejudiciabilă în privința inculpatului Hioară Al. a indicat că: „*Hioară Al. acționând împreună cu inspectorul poliției rutiere al CPR Vulcănești, Peșterean V...*”

În cazul dat, Colegiul consideră că fraza menționată supra urmează a fi înlocuită în conținutul sentinței cu fraza „*acționând împreună cu o persoană în privința căreia cauza penală a fost disjungată*”, pentru a nu încălca principiul fundamental al procesului penal, și anume prezumția nevinovăției lui Peșterean V.

Din considerentele expuse supra, Colegiul penal conchide că recursul declarat de către acuzatorul de stat urmează a fi admis, cu casarea totală a deciziei instanței de apel și menținerea sentinței primei instanțe, cu efectuarea modificărilor indicate.

10. În corespundere cu art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. a) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE:

Admite recursul ordinar declarat de procurorul șef interimar al Procuraturii de circumscripție Cahul, Calendari Dumitru, casează total decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 02 martie 2017 în cauza penală în privința lui Hioară Alexandru xxxxx cu menținerea sentinței Judecătorei Vulcănești din 15 iunie 2009, prin care:

Hioară Alexandru xxxxx a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 328 alin. (2) lit. a) Cod penal, la 3 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în organele de drept ale Republicii Moldova pe un termen de 5 ani.

Conform art. 90 Cod penal, pedeapsa cu închisoare a fost suspendată pe un termen de probațiune de 3 ani.

Modifică în partea descriptivă a sentinței Judecătoriei Vulcănești din 15 iunie 2009 constatarea „acționând împreună cu inspectorul poliției rutiere al CPR Vulcănești, Peșterean V.” cu constatarea „acționând împreună cu o persoană, în privința căreia cauza penală a fost disjungată”.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 25 august 2017.

Președinte

URSACHE Petru

Judecători

NICOLAEV Ghenadie

MORARU Petru

TIMOFTI Vladimir

ALERGUȘ Constantin